

Najsympliczniejszy tancerz świata, Fred Astaire, ukaże się w nowym filmie, zrealizowanym dla wytw. R. K. O.

Dwa fragmenty z słynnej operetki pt. „Gasparone”, w której główne role odtwarzają: Marika Rölk, Johannes Heesters, Lea Slezak i Heinz Schorlemmer.

Fot. Warszawska K. S. A.

Scena z gigantycznego filmu pt. „Marco Polo” z Gary Cooper'em

Fot. National F. C.

Joan Crawford i Spencer Tracy w filmie „Modelka”

Fot. Metro G. M.

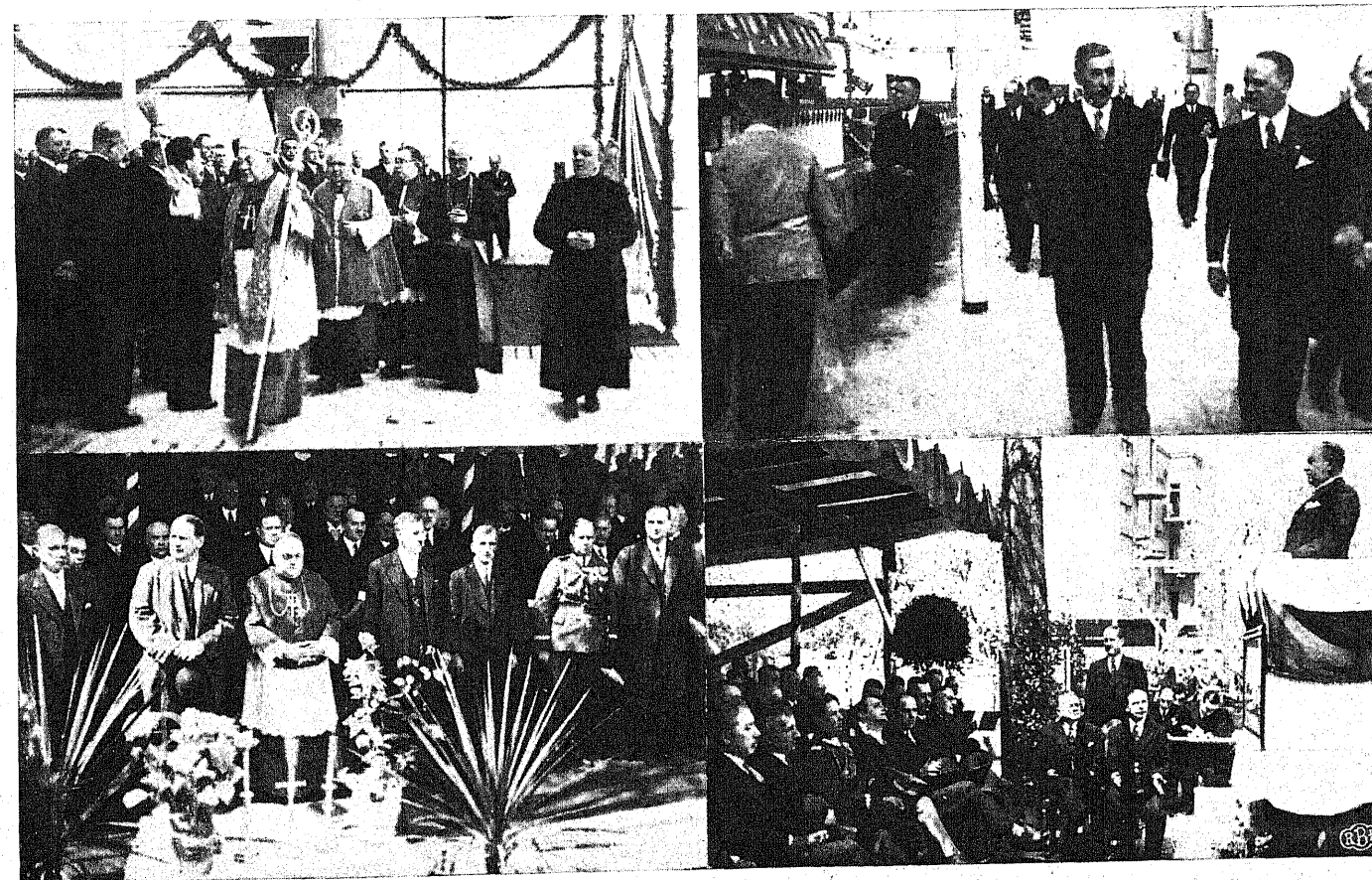
DODATEK NIEDZIELNY DO „KURIERA ŁÓDZKIEGO”.

ROK XIV.

Niedziela, dnia 22 maja 1938 roku

Nr. 21

Przedstawiciele Rządu w Łodzi.

Dnia 14 bm. przybyli do Łodzi przedstawiciele Rządu z p. wicepremierem dr Eug. Kwiatkowskim na dwie podniosłe uroczystości. Jedną z nich było poświęcenie nowej wielkiej fabryki lanitalu firmy „Polana” w Pabianicach, drugą poświęcenie kamienia węgielnego pod gmach Biblioteki Publicznej fundowanej przez wielki przemysł Łodzi. Na zdjęciach górnych widzimy moment poświęcenia „Polany” dokonany przez J. E. ks. biskupa dr. W. Jasińskiego, ordynariusza diecezji łódzkiej, oraz zwiedzanie zakładów przez przedstawicieli Rządu z p. wicepremierem E. Kwiatkowskim. U dołu akt poświęcenia kamienia węgielnego pod gmach Biblioteki Publicznej, oraz moment przemówienia prezydenta miasta p. M. Godlewskiego.

Fot. A. Meyer, Łódź, Piotrkowska 182, tel. 108-81.

Łódzkie Campo Santo.

II.

Tutaj u bratniej mogiły powstańczej uczyła się młoda Łódź myśleć i czuć po polsku. Tutaj przychodziliśmy każdej niedzieli z ojcami i matkami swymi, by w skupieniu i nastroju wyczytywać nazwiska poległych.

Ileż to obrazów snuła wyobraźnia dziecka, ile kultu czuliśmy i ile uwielbienia dla tych epigonów romantyzmu. Nazwiska ich znaleźliśmy jak „Ojciec Nasz”. Najsilniej wszelako oddziaływał na młode serca nasze 19-letni powstaniec o nieznanym nazwisku. Wprawdzie nie pojmowaliśmy jeszcze kultu dla Nieznanego Żołnierza lecz składaniem kwiatów u tej mogiły zwiastowaliśmy to, co miało w przyszłości nastąpić.

Tużaj więc u bratniej mogiły powstańczej kształtowały się dusze nasze. Na pomnikach Starego Cmentarza uczyliśmy się czytać i poznawać dzieje naszych dziadów. To nie prawda, że kamienie są nieme! Kamienie bowiem najpiękniej do nas przemawiały. Należeliśmy do tego pokolenia, w którym głazy budziły iskrę zapachu. Nie mieliśmy w Łodzi innych pomników, a przecież te nam wystarczały.

Stary Cmentarz Katolicki kryje w sobie obok tych doczesnych szczątków wielkiej pamięci bohaterów narodowych tu i ówdzie jeszcze rozsiane w mogiłach nieznanych kości bezimiennych bojowników wolności. Czas zniszczył napisy nagrobków, lub nie pozwolił stawiać u mogił kamieni.

W najstarszej części Starego Cmentarza w rodzinnym grobie Piotrowiczów, typu starszłacheckiego grobowca, spoczywa Marianna z Rogozińskich Piotrowiczowa, lat 24, córka właściciela Radogoszcza, która z bronią w ręku obok męża swego Konstantego, walcząc, zginęła w bitwie, stoczonyj pod Dobrą obok Strykowa dnia 24 lutego 1863 roku.

Na jej cześć i ku jej pamięci północna dzielnica naszego miasta posiada ulicę imienia Marii Piotrowiczowej.

Obok swej żony pochowany został Konstanty Piotrowicz, były nauczyciel w Chocianowicach lat 27 zmarły w Łodzi w szpitalu z ran odniesionych w bitwie pod Dobrą.

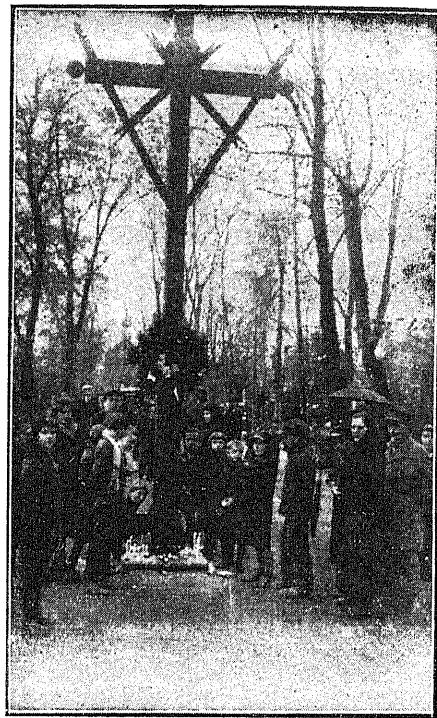
Lecz nie wszyscy to jeszcze z roku 1863. Na mogiłach tych nie kończy się karta naszej wielkiej księgi dziejów, które Wieszczy obdarzył mianem „dni górnych i chmurnych”.

Przechodząc do 28 kwatery Starego Cmentarza, znajdujemy skromne, niepozorne w stosunku do zasług mogiły weteranów powstania 1863 roku, o-

zdobione kamiennymi nagrobkami z rytymi na nich napisami.

W grobach tych pochowała już Odrodzona Polska swych bohaterów, zmarłych w blaskach Niepodległości, o której przez życie swe całe marzyli, dla której cierpieli, wierząc, że z cierpienia wszędzie jutrenka swobody.

Liczne są szeregi mogił weteranów powstania styczniowego. Spoczywają w nich: Konstanty Malecki, były mistrz gorzelni, kawalerzysta oddziału Taczanowskiego, sybirak, lat 77 zmarły w 1920 roku, Władysław Joachimiak lat 76, zmarły w roku 1920, Marian Libiszewski, lat 76, zmarły 25 lutego 1920 roku, Karol Jan. lat 76 zmarły 22 października 1920 roku, Adolf Jozhman lat 79 zmarły w 1920 roku, Kazimierz Waszkiewicz lat 77 zmarły 26 sierpnia 1921 roku, Mateusz Fredłowski, lat 78, zmarły 20 października 1921 roku, Aleksander Bieńkowski, emeryt kolejowy, lat 83, zmarły 21 stycznia 1922 roku, Franciszek Przybiński lat 83 zmarły w roku 1922 w miesiącu lutym, Wawrzyniec Ciesielski lat 80, zmarły 14 marca 1922 roku, Ziemowit Sokolnicki lat 79 zmarły w roku 1920, Ludwik Brzeziński lat 86, zmarły 6 listopada 1922 roku, Antoni Kucner lat 81 zmarły 2 kwietnia 1923 roku, Franciszek Jaśkiewicz lat 79, zmarły 11 listopada 1923 roku Jan Fajkowski, lat 89 zmarły 9 marca

Stary Krzyż w głównej alei Starego Cmentarza w Łodzi.

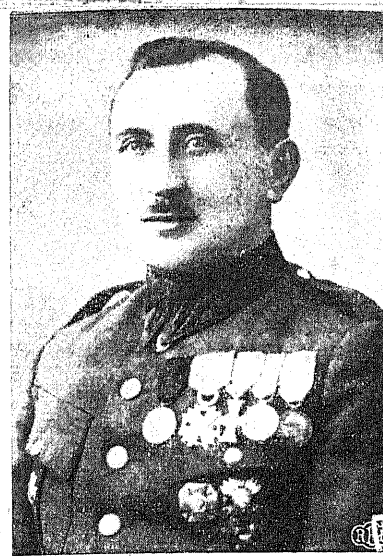
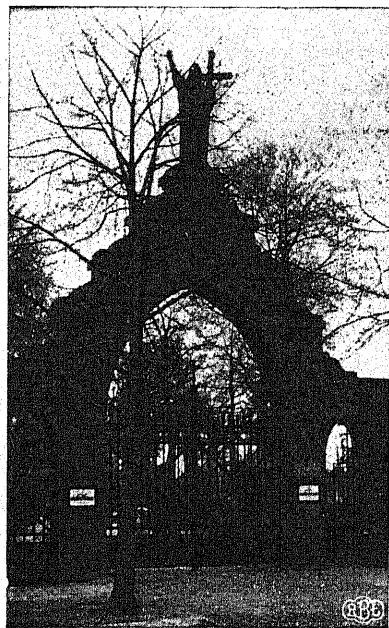
złowski lat 84, zmarły 22 czerwca 1924 roku, Józef Filakowski lat 84, zmarły 24 lutego 1925 r., Józef Malewski lat 82, zmarły 15 marca 1925 r., Albin Niwiński, lat 81 zmarły 29 kwietnia 1925 roku, Ludwik Wojciechowski lat 77, zmarły 23 maja 1925 r., Aleksander Grzęda lat 84 zmarły 30 września 1925 roku, Tomasz Bartnicki lat 85, zmarły 26 marca 1926 roku, Józef Zadzikowski lat 84 zmarły 17 października 1926 roku, Aleksy Imisz lat 81 zmarły 18 marca 1927 r., Jan Rowiński lat 83, zmarły 6 grudnia 1927 roku, Franciszek Korzeniowski lat 86 zmarły 31 grudnia 1927 roku, Marcin Jaworski lat 86 zmarły 29 maja 1928 roku, Karol Kaliniak, lat 86 zmarły 5 kwietnia 1929 roku, Walerian Fortunat Ryfliński, były sędzia i rejent lat 89 zmarły 24 sierpnia 1929 roku, Józef Nowakowski, brak danych, Andrzej Łowicki lat 96 zmarły 3 stycznia 1932 roku, Stanisław Barczewski, brak danych, Jerzy Zaremba, zmarł 31 grudnia 1933 roku, Jan Sosnowski lat 100 zmarł 21 kwietnia 1934 roku, Józef Swarzewski urodzony w 183(?) liczba wryta wytarta.

W wymienionych spisach nie dało się zarejestrować wszystkich grobów powstańców na Starym Cmentarzu w Łodzi. Wielu weteranów pochowano jeszcze w czasie zaborów i ze względów politycznych nie można było oznać ich grobów napisem „bohater powstania 1863 r.” c. d. n.

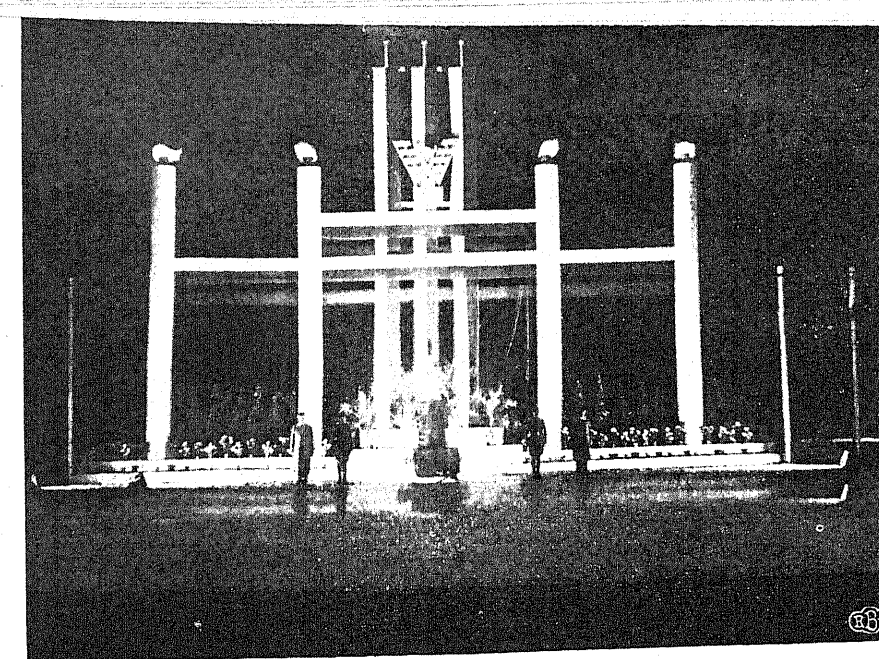
Stanisław Rachalewski.

1924 roku, Michał Posselt, lat 82 zmarły 21 marca 1924 r., Michał Koziorowski lat 91 zmarły 20 kwietnia 1924 r., Franciszek Szott, lat 83 zmarły 15 czerwca 1924 roku, Maksymilian Ko-

Brama Starego Cmentarza Katolickiego w Łodzi

P. Klinowski Walenty czynny działacz społeczny w pow. łaskim, odznaczony medalem Niepodległości, Srebrnym Krzyżem Załugi i Komandorską Odznaką PW. i WF.

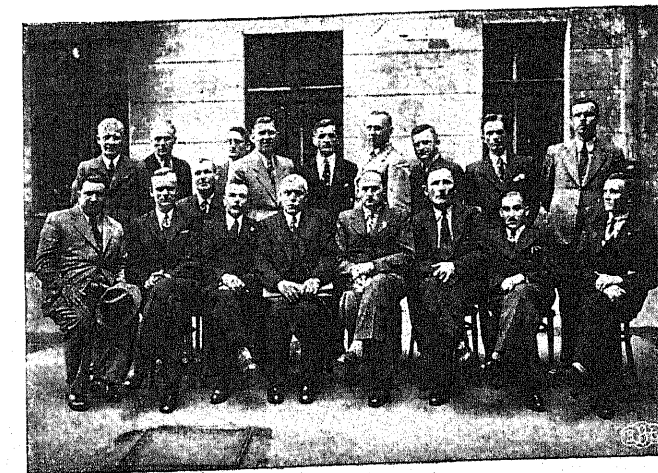
Trzecia bolesna rocznica śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego, święcona w Łodzi dnia 12 maja r. b. Żałobny apel na Placu Hallera. Projekt dekoracji, która wyobraża ołtarz, stylizowany na architekturze Belwederu, opracował oraz dekorację wykonał artysta-dekorator łódzkich Teatrów Miejskich p. Tadeusz Kalinowski.

Rozgłośnia Łódzka na wszystkie stacje polskie nadała „Wolność Tragiczną” K. Wierzyńskiego. Na zdjęciu wykonawcy z reżyserem dr Jerzym Ronard-Bujańskim na czele.

Fragment z żałobnego apelu na Placu Hallera w trzecią rocznicę zgonu Marsz. J. Piłsudskiego.

Zarząd Główny Polskiego Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Włókienniczego Z. P. Z. Z. w Polsce wybrany na Zjeździe dnia 15 bm. Siedzą od lewej: Sekr. gen. Zw. Wł. I. Lewiak sek. gen. ZPZZ. J. Śmiech, prezes A. Gajewski, senator K. Alga jer, S. Adamczyk, L. Musiałek, J. Krzysztofik, J. Tomiak i inni.

Pierwszy Ogólnokrajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Włókienniczego Z. P. Z. Z. w Polsce obradujący w Łodzi dnia 15 maja rb.

Nowości.

F. Zweig: „Zmierzch, czy odródzenie liberalizmu. („Przemiany“). Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa. Studium poświęcone jest zagadnieniom ustrojowym doby współczesnej w skali światowej. Zagadnienia te rozpatrywane są tu z wielu stron i wielu punktów widzenia: gospodarczego, politycznego, społecznego, kulturalnego i moralnego. Przejawy współczesnego rozstroju występują przed czytelnikiem w plastycznym obrazie.

Auter stwierdza zmierzch liberalizmu przedwojennego, przedstawiając przyczyny, dla których liberalizm ten się załamał. Zarazem jednak wskazuje na siły, zmierzające do odrodzenia liberalizmu w przyszłości w nowej formie, w formie liberalizmu społecznego, analizując jednocześnie warunki i przesłanki, z którymi to odrodzenie jest związane.

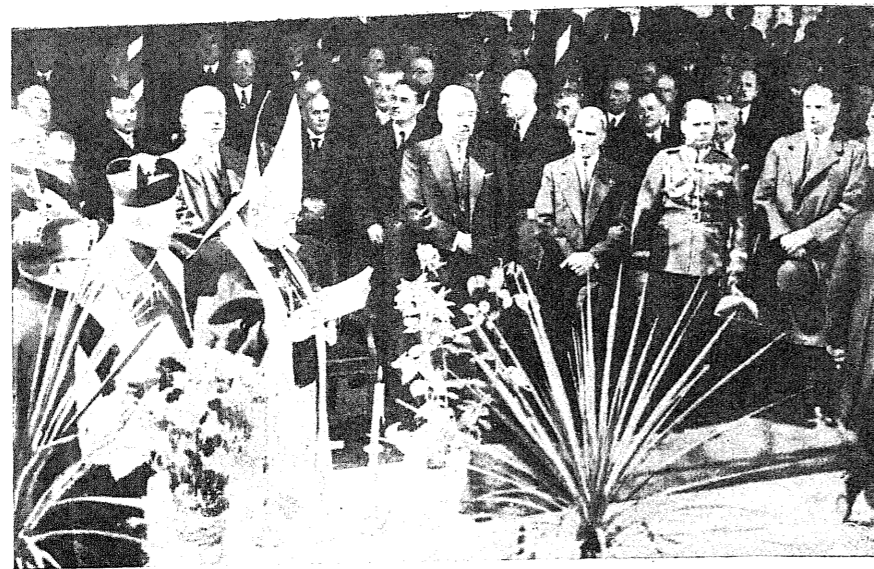
Myślą przewodnią książki jest wykazanie, że liberalizm jest nie tylko systemem rozwoju i twórczości sił, ale i systemem prawdziwego postępu społecznego, że program reformy społecznej nie jest obcy idei liberalnej i może się w niej zmieścić, że po wielu bolesnych doświadczeniach ludzkość prędzej czy później wróci do zasad, które są najwyższym wykwitem cywilizacji materialnej i kultury duchowej.

* * *
John Worby: Pamiętnik Niebieskiego ptaka. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa. „Pamiętnik niebieskiego ptaka” którego autorem jest autentyczny tramp, należy do autobiografii tego typu, co powieści: „Zakłète rewiry” czy „Kochanek wielkiej niedźwiedzicy”. Ta spowiedź życia Johna Worby od pierwszych lat, spędzonych u przygodnych opiekunów i w sierocińcu, jego fantastyczne przygody, borykanie się z losem, fanatyczne umiłowanie wolności i realistyczne opisy życia tej „drugiej połowy ludzkości”, w której istnieniu nie wszyscy zdają się pamiętać czy nawet wiedzieć, sprawiają, że książkę tę czyta się z zapartym oddechem. Ze jednak John Worby przy całym realizmie potrafi wznieść się również na szczyty liryzmu, świadczą rozdziały poświęcone opisom czarownego krajobrazu szkockiego oraz jedynej wielkiej miłości autora.

Książkę cechuje szczery, młodzieńczy, niezamącony optymizm, którego ani przeciwności losu, ani nędza złamać nie mogą, oraz niezachwiana wiara w „lepsze jutro”.

POLAK KRÓLEM MADAGASKARU.

Zupełnie niesłusznie rozpowszechniło się w Polsce przekonanie, że

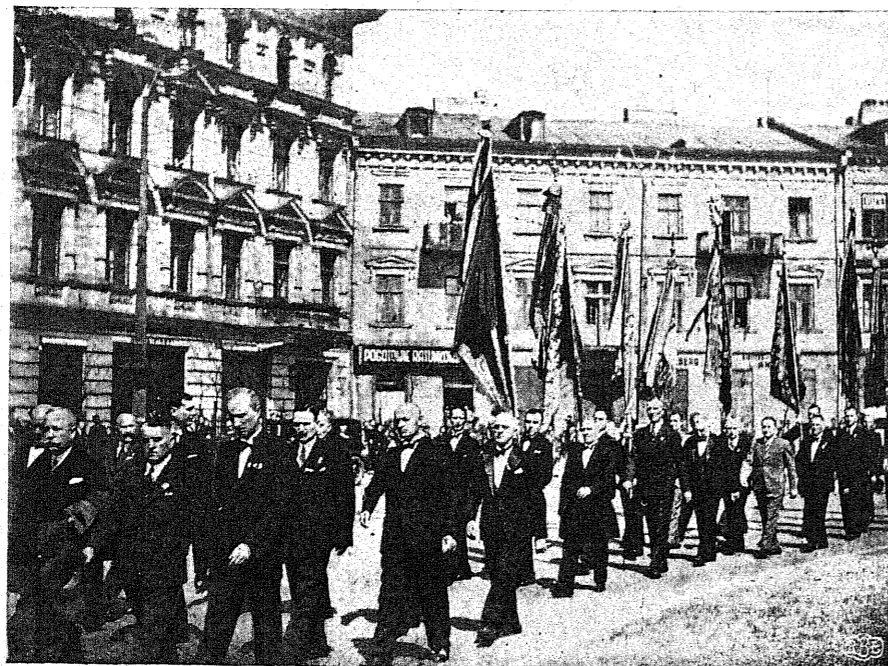
Moment poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę gmachu Biblioteki Publicznej w Łodzi przez J. E. ks. biskupa Jasińskiego w obecności przedstawicieli Rządu.

rola Beniowskiego na Madagaskarze była czymś operetkowym. Ze tak nie jest przekonywa mjr. Mieczysław Lepecki w wydawanej właśnie (w Książnicy-Atlas) pracy pt. „Maurycy August hr. Beniowski”.

Sięgnąwszy po informacje do odpowiednich źródeł w Paryżu, Londynie i Waszyngtonie, a ponadto zwiedziwszy teren działalności (Madagaskar) tego niezwykle człowieka, jakim był Beniowski, napisał Lepecki książkę, utrzymaną w charakterze popularnych bardzo powieści biograficznych,

ale jednocześnie opartą na materiale rzeczowym, poważnym. Przeciwstawia się w niej niepoehlebny o Beniowskim opinii i przeprowadza próbę rehabilitacji tej niewątpliwie ciekawej, a wobec zainteresowania się obecnie Madagaskarem rządu polskiego, nawet aktualnej postaci historycznej.

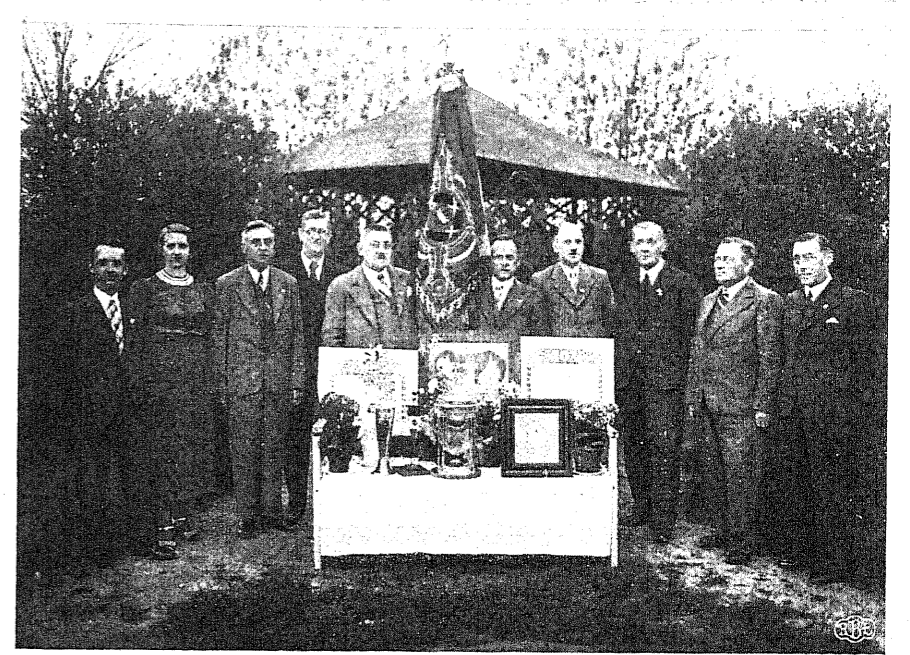
Dziwna rzecz, że chociaż Beniowski jest u nas bardzo popularny i że pisano o nim wielokrotnie, Lepecki jest pierwszym polskim autorem, który opracował jego całkowitą biografię.

W dniu 8 i 15 bm, Towarzystwo Śpiewacze „Harmonia” w Łodzi święciło jubileusz swego 50-letniego istnienia. Powrót z kościoła po nabożeństwie.

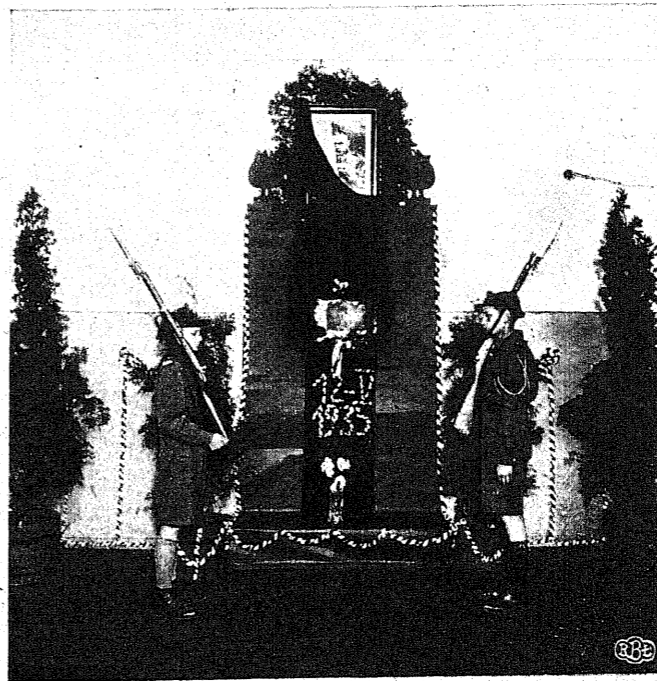
Przedstawiciele Rządu z wicepremierem dr Eugeniuszem Kwiatkowskim na czele, dyrekcja zakładów przemysłowych „Polana” w Pabianicach oraz reprezentanci władz państwowych i samorządowych Łodzi i Pabianic przed murami zakładów tych. Moment zwiedzania fabryki lanitalu w Pabianicach.

Członkowie Towarzystwa Zwolenników Sportu odznaczeni dyplomami za zasługi, położone dla rozwoju Towarzystwa z okazji jubileuszu 20-lecia istnienia Towarzystwa p. p. B. Pękalski, St. Kowalski, S. Nowakowski, W. Macielski, K. Guzowska, M. Guzowski, J. Chmielewski, M. Jankowski, E. Barczewski, B. Mazepus.

Jubileusz 30-lecia istnienia Towarzystwa Zwolenników Sportu. Członkowie T. Z. S. wraz z zarządem oraz zaproszeni goście.

W trzecią rocznicę śmierci Marszałka J. Piłsudskiego, szkoła powszechna nr. 75 w Łodzi zorganizowała uroczystą akademię żałobną. W ciągu dnia przed udekorowanym portretem Marszałka pełnili wartę uczniowie — harcerze.

Uczestnicy kursu pracowników społecznych Polskiej YMCA w Łodzi. Kurs ten był zorganizowany celem przysporzenia instytucji zastępu bezinteresownych społeczników, poświęcających swój wolny czas realizowaniu programu wspomnianej organizacji.

Ciechocinek— Cieplica Gmach łaźni III klasy w zieleni.

W Mineapolis (U. S. A.) wybuchł pożar, który strawił doszczętnie wielki spichlerz, wartości półtora miliona złotych.

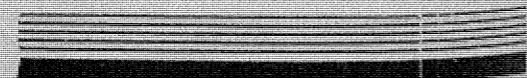
Ciechocinek—Cieplica. Widok od strony źródła termalnego. Na pierwszym planie słynny basen cieplicy.

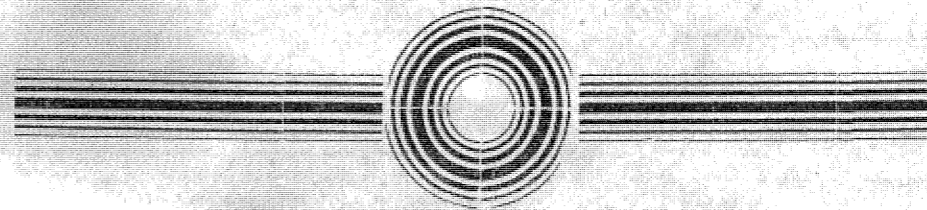
W Rydze odbyła się uroczysta promocja rektora Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego prof. dr Antoniewicza na doktora honoris causa uniwersytetu lotewskiego w Rydze.

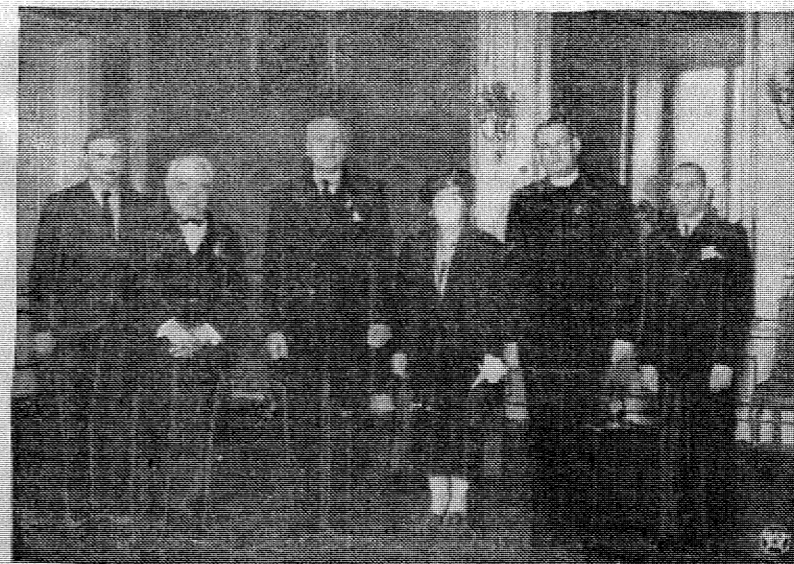
W Saksonii, na naturalnym terenie — odbywają się wielkie widowiska ku czci Karola Maya, słynnego powieściopisarza niemieckiego.

U podnóża gór. Schronisko w otoczeniu skal.

KASY — WMURÓWKI — KASETKI
poleca Fabryka Kas Ogniotrwałych i Maszyn
Karol Zinke
ŁÓDŹ
Przejazd 16
Tel. 224-19

Delegacja Zjednoczenia Polsko-Narodowego z Brooklina z Nowego Yorku wręczyła P. Prezydentowi R. P. godność członka honorowego swej organizacji i honorową Odznakę Związku.

P. Olgierd Straszynski znakomity dyrygent i utalentowany muzyk dyrygował kwartetem symfonicznym w Łodzi.

Norma Shearer, Tyrone Power i Van Dyke, główni odtwórcy i twórca filmu „Maria Antonina”. Film ten znajduje się obecnie w stadium realizacji Fot. Metro G. M.

Scena z filmu „Świat mówi o nas”, reżyserii genialnego Rene Claira. Fot. National F. C.

Hans Albers i Heinz Rühman w świetnej komedii pt. „Sherlock Holmes i dr Wat-

Freddie Bartholomew w swej nowej kreacji, jako „Lord Jeff” Fot. Metro G.M.

Marikka Röck i Johannes Heesters w operetce filmowej pt. „Gasparone” Fot. Warszawska K.S.A.

Łódź w ilustracji

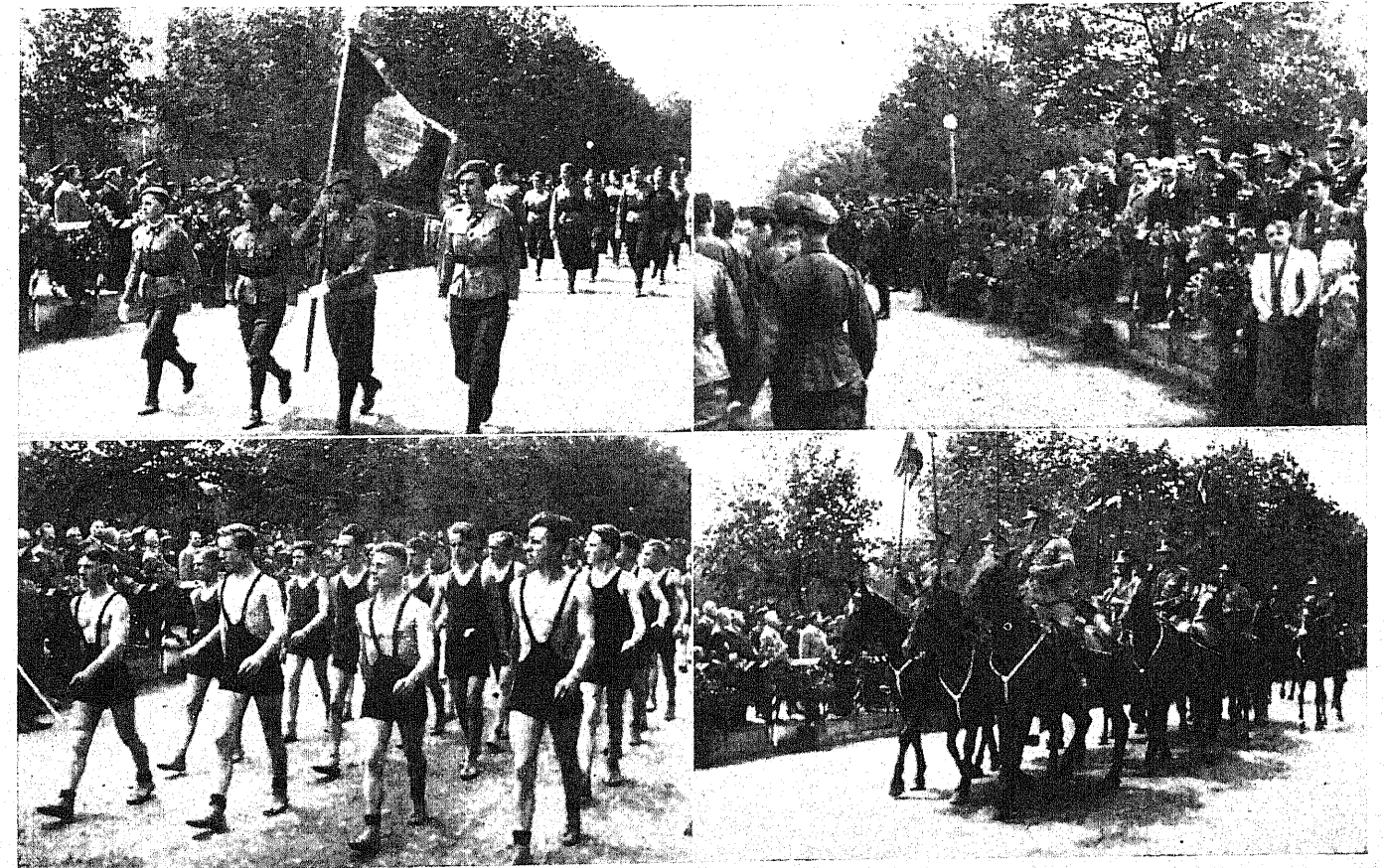
DODATEK NIEDZIELNY DO „KURIERA ŁÓDZKIEGO”.

ROK XIV.

Niedziela, dnia 29 maja 1938 roku

Nr. 22

Łódź pod znakiem W. F. i P. W.

W ubiegłą niedzielę odbyły się w Łodzi wielkie imprezy z okazji dorocznego święta Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego, organizowanego przez Miejski Komitet WF i PW. Po nabożeństwie, odprawionym przed frontonem kościoła Matki Boskiej Zwycięskiej, odbyła się w parku ks. Poniatowskiego wielka defilada hufców szkolnych, organizacji P.W., Związków Obrońców Ojczyzny, stowarzyszeń i klubów sportowych. Defilada wypadła imponująco, wykazując znakomitą postawę oddziałów PW. i sportowców łódzkich. Nasz fotomontaż przedstawia trybunę, z której Miejski Komitet WF i PW z prezydentem p. M. Gdlewskim na czele oraz przedstawiciele wojskowości przyjmują defiladę. Obok tego trzy fragmenty z defilady.

Fot. A. Meyer, Łódź, Piotrkowska 182, tel. 108-81.